

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

18.08.2025 nr. 04/2-8248
La nr. 05-2135 din 08.08.2025

Ministerul Energiei

Urmare examinării proiectului *hotărârii Guvernului cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în extravilanul comunei Zîmbreni, raionul Ialoveni (număr unic 609/MEn/2025)*, comunicăm următoarele.

Potrivit notei de fundamentare, proiectul este elaborat în temeiul art. 4 alin. (1) lit. g) din *Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică*, care stabilește competența Guvernului de a autoriza instalarea centralelor electrice cu o putere instalată mai mare de 20 MW și majorarea capacităților centralelor electrice existente în cazul în care capacitatea adițională este mai mare de 20 MW, în conformitate cu *Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 517/2024*.

În context, raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul elaborării proiectului actului normativ.

Aferent rigorilor normative, se vor reține următoarele:

Pct. 3, referitor la elaborarea documentației de proiect și execuție, în corespundere cu *Regulile generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova*, aprobate prin *Hotărârea Guvernului nr. 847/2022* și cu respectarea prevederilor art. 27 alin. (1) din *Codul funciar nr. 22/2024*, excedă obiectul de reglementare al acestei hotărâri, deci, urmează a fi exclus din proiect și redat în nota de fundamentare.

La pct. 5, atenționăm că termenul de valabilitate al actului normativ va începe să curgă nu de la data adoptării, dar de la data intrării în vigoare a acestuia, or, intrarea în vigoare a actului normativ semnifică faptul că, norma juridică este validă, dobândește forță juridică, guvernează deplin relațiile sociale și din acest moment începe să producă efecte juridice, fiind executorie și opozabilă tuturor subiecților vizați. Astfel, potrivit art. 56 alin. (1) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, hotărârea va intra în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.

Totodată, considerăm oportună indicarea doar a termenului de valabilitate a hotărârii, care nu va fi condiționat de darea în exploatare a centralei electrice fotovoltaice. Deci, sugerăm a menționa că termenul de valabilitate al hotărârii constituie 60 de luni de la data intrării în vigoare.

Secretar de stat

Stanislav COPEȚCHI

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/14931 din 26.08.2025
La nr. 05-2135 din 08 august 2025

Ministerul Energiei

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de Hotărâre a Guvernului cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în extravilanul comunei Zîmbreni, raionul Ialoveni (număr unic 609/MEn/2025).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 4 (patru) pagini.

Director adjunct

Digitally signed by Carapunarli Serghei
Date: 2025.08.26 13:43:58 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Serghei CARAPUNARLI

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. EHG25/10829 din 26.08.2025

la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în extravilanul comunei Zîmbreni, raionul Ialoveni (număr unic 609/MEn/2025)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit este Ministerul Energiei, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Categoria actului normativ propus este Hotărâre a Guvernului, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.6 și art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate".*

Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că:

„(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea

persoanei interesate.

(2) *Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor*".

În contextul normei de la art. 9 al Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, potrivit căreia: *„După inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, anunțul respectiv pe pagina web oficială [...]”*, menționăm că autorul proiectului a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de hotărâre. În acest sens, autorul a publicat un anunț pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, la 14 iulie 2025.

Totodată, proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pentru consultare publică pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, la 22 iulie 2025. Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art. 11 alin. (2^a) și art. 12 alin. (2) al Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Din nota de fundamentare poate fi dedus că proiectul are drept scop dezvoltarea capacității noi de producere a energiei electrice. Astfel, se propune autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în extravilanul comunei Zîmbreni, raionul Ialoveni, în baza deciziei Comisiei de autorizare din cadrul Ministerului Energiei, din data 07 iulie 2025, de acceptare privind autorizarea instalării centralei electrice de 22 MW de către SRL „T.P.I.-PHARM”.

Prin urmare, conchidem că scopul dedus din nota de fundamentare corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017)

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de *„nota de fundamentare care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;*
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;*
- d) analiza impactului de reglementare;*
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;*
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;*
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;*
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.”*

În nota de fundamentare sunt specificate: denumirea autorului, condițiile care au impus elaborarea proiectului actului normativ, obiectivele urmărite și soluțiile propuse, analiza impactului de

reglementare, avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ, măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.

Astfel, considerăm că nota de fundamentare conține o justificare suficientă a necesității promovării proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”.

În nota de fundamentare autorul a menționat că implementarea în practică a normelor proiectului nu va necesita alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat, deoarece toate costurile de construcție ale centralei electrice, racordarea la rețelele electrice publice, precum și alte costuri aferente, urmează a fi suportate de solicitant SRL „T.P.I.-PHARM”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului vizează activitatea desfășurată de către Ministerul Energiei, în contextul asigurării controlului asupra executării prezentei hotărâri.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în extravilanul comunei Zîmbreni, raionul Ialoveni a fost elaborat de către Ministerul Energiei, în scopul dezvoltării capacității noi de producere a energiei electrice.

Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.36 al Legii nr.100/2017, coroborat art.28 al Legii nr.82/2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție.

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la creșterea capacității instalate de energie solară și eoliană la nivel național.

26.08.2025

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Vadim Gheorghită , Inspector principal

Digitally signed by Gheorghită Vadim
Date: 2025.08.26 09:58:45 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

